

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/212/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413201624
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8413201624.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu Pohotovosť, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 15.04.2014 č.k. 4C 42/2013 - 38 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že právny základ žaloby žalobca dôvodí nárokom na majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Poprad ako exekučného súdu spočívajúcim v nerozhodnutí tohto súdu o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote 30 dní od doručenia návrhu a v jeho bezdôvodnej nečinnosti po podaní tohto návrhu v dĺžke viac ako 343 dní. Tento nárok žalobca opiera o ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa poukázal na ustanovenia citovaného právneho predpisu, ako aj § 44 a nasl. Exekučného poriadku. Poukázal tiež na obsah spisu Okresného súdu Poprad sp. zn. 15Er 107/2004, kde konanie bolo začaté 17.05.2004. Zdôraznil, že v čase začatia tohto exekučného konania Exekučný poriadok ešte neupravoval lehotu na rozhodnutie súdu o návrhu na zmenu exekútora a to s poukazom na § 238 Exekučného poriadku v súvislosti s novelou vykonanou k 01.09.2005. Pre rozhodnutie súdu o tomto návrhu nebola v danom čase zákonom stanovená žiadna lehota, preto súd nemohol prijať ani právny záver o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v porušení povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Ďalej zistil, že o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora v spomínanej exekučnej veci bolo rozhodnuté uznesením z 27.10.2011, keď návrh na zmenu exekútora bol podaný 22.11.2010. Nemohol tak prisvedčiť tvrdeniu žalobcu, že exekučný súd bol po doručení návrhu na zmenu exekútora nečinný viac ako 148 dní a nedá sa tak prijať záver o neoprávnenom úradnom postupe súdu spočívajúcom v jeho nečinnosti. Žalobca v danom čase na exekučných súdoch inicioval stovky exekučných konaní v typovo obdobných veciach. Podľa oznámenia Okresného súdu Poprad len v roku 2010, to znamená v čase podania predmetného návrhu na zmenu exekútora, podal žaloba na tento súd 344 návrhov na zmenu exekútora v prebiehajúcich exekučných konaniach. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR

II. ÚS 520/2012 vydaný v obdobnej typovej exekučnej veci iniciovanej žalobcom ako sťažovateľom. Vzhľadom na uvedené prijal záver, že exekučný súd v spornom exekučnom konaní nepostupoval nesprávne a konanie súdu nemožno kvalifikovať ako konanie so zbytočnými prietahmi. Keďže žalobca nepreukázal splnenie jednej zo základných podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol a nepovažoval za hospodárne vykonávať vo veci ďalšie dokazovanie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci, na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Poukázal na článok 144 ods. 1 Ústavy SR. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru ESLP v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe a teda aj práva na spravodlivý súdny proces. Žalobca nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

a/ nezákonným rozhodnutím,

b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo

d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu spočívajúcou v tom, že aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prietahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Toto ustanovenie zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. len tie, ktoré vznikli od 01.01.2013.

Je však zároveň nutné zdôrazniť, že súd prvého stupňa pri aplikácii právnych predpisov a argumentácií vo svojom odôvodnení rozhodnutia nevychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 01.01.2013, ako to tvrdí žalobca v odvolaní. Argumentácia súdu prvého stupňa je totiž založená na úplne iných okolnostiach, ako to bolo citované vyššie z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v preskúmvanej exekučnej veci nedošlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti, alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, ktorý by prietahy v konaní konštatoval.

Súd prvého stupňa správne uvádza, že pokiaľ ide o konanie Okresného súdu Poprad sp. zn. 15Er 107/2004, je zrejme, že tomuto súdu bol doručený návrh na zmenu súdneho exekútora 22.11.2010, o ktorom súd rozhodol uznesením z 27.10.2011. Prvý výrok tohto rozhodnutia nadobudol právoplatnosť dňa 30.10.2012 s tým, že 12.12.2011 podal oprávnený proti uzneseniu odvolanie a spis bol zaslaný Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o tomto odvolaní. Do zaslania spisu na odvolací súd bolo 07.03.2012 vydané exekučným súdom uznesenie o ustanovení opatrovníka povinnému z dôvodu jeho neznámeho pobytu a zároveň bol vyzvaný opatrovník a súdny exekútor na vyjadrenie sa k odvolaniu. Krajský súd v Prešove rozhodol 25.09.2012, potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a zmenil uznesenie vo výroku o trovách exekúcie. Zo strany oprávneného bolo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podané aj dovolanie, a to dňa 23.11.2012 s tým, že oprávnený tiež podal návrh na prerušenie predmetného exekučného konania. Samotné exekučné konanie vo veci 15Er 107/2004 sa začalo 17.05.2004.

Je potrebné zdôrazniť, že k rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora v danom prípade konajúci exekučný súd potreboval súčinnosť pôvodného súdneho exekútora a taktiež sa vo veci vykonávali aj ďalšie s tým súvisiace úkony. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti tiež správne akcentoval všeobecne známu skutočnosť, že žalobca na exekučnom súde v danom čase inicioval stovky exekučných konaní v typovo obdobných veciach, keď podľa zistení súdu prvého stupňa, len v roku 2010 na Okresný súd Poprad žalobca podal 344 návrhov na zmenu súdneho exekútora v prebiehajúcich exekučných konaniach. Je síce pravdou, že povinnosťou štátu je zabezpečiť, aby spravodlivosť bola poskytnutá včas s tým však, že táto zásada platí pre štandardné situácie, kedy účastník obracajúci sa na súd so svojou vecou nemá dôvod zaujímať sa o pripravenosť súdu na poskytnutie súdnej ochrany jeho veci. No v prípade, ak sa jedna osoba v priebehu krátkého času obráti na súd s množstvom nových návrhov, v rámci prevencie sa musí zaujímať o tom, či a v akých podmienkach je súd jeho podania schopný vybaviť a je povinný akceptovať, že vybavenie jeho veci nemusí byť tak promptné, ako vybavenie vecí iných navrhovateľov.

Je potrebné navyše poukázať na tú skutočnosť, že v zmysle § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, pričom v zmysle § 238 ods. 2 Exekučného poriadku určité, presne stanovené ustanovenia Exekučného poriadku sa použijú aj na konania začaté pred 01.09.2005. Je pritom zrejme, že právna úprava uvedená v § 44 ods. 7 (vtedy platného exekučného poriadku) v ustanovení § 238 ods. 2 Exekučného poriadku sa nenachádza. Konanie vo veci Okresného súdu Poprad sp. zn. 15Er 107/2004 bolo začaté 17.05.2004 v dôsledku čoho lehota uvedená v § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení platnom od 01.09.2005 sa na toto exekučné konanie nevzťahovala.

Žalobca teda nepreukázal splnenie jednej zo základných podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, v dôsledku čoho súdu prvého stupňa žalobu dôvodne zamietol.

Odvolací súd poukazujúc na uvedené dôvody rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žaloba vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.